GEBIEDSJAARPLAN
CENTRUM 2026

Groningen werkt gebiedsgericht. Dat betekent dat de gemeente niet overal hetzelfde doet, maar rekening houdt met het karakter de kenmerken en de specifieke wensen van een gebied. Centrum is een van de zeven gebieden in de gemeente Groningen en heeft een eigen wijkwethouder en een gebiedsteam. Het gebiedsteam Centrum onderhoudt contact en werkt samen met (georganiseerde) bewoners, ondernemers, instellingen en organisaties. Op basis van deze contacten maken we een analyse van het gebied. Deze analyse levert een bijdrage aan de plannen van de gemeente en omgekeerd. Met deze vorm van gebiedsgerichte aanpak proberen we het vertrouwen in de gemeente te versterken en een bijdrage te leveren aan een positieve ontwikkeling. In dit jaarplan 2026 leest u meer over de plannen die in het gebied Centrum staan gepland.

WINTER- & ZOMERPROGRAMMERING

De binnenstad van Groningen is de laatste jaren steeds meer gaan bruisen. De gemeente werkt daarvoor met een strategische programmering voor de winter en zomer. Hierin worden bestaande en nieuwe evenementen slim op elkaar afgestemd. Deze evenementen worden opgesteld in voortdurend overleg met organisatoren, ondernemers en partijen zoals Marketing Groningen. Hierdoor sluiten evenementen beter op elkaar aan, wat de aantrekkingskracht van de stad duidelijk heeft versterkt. Bij het organiseren van evenementen komt veel kijken. Sil Doeksen, accountmanager evenementen bij de gemeente Groningen, vertelt wat zijn rol hierin is: *"Ik help organisatoren vooruit door ze snel in contact te brengen met de juiste mensen, zoals mensen binnen de gemeente die zich bezig houden met verkeersmanagement, fietsbeleid of OV"*.

Wintergoud

In de winter gebeurt dit onder de paraplu van Wintergoud, waaronder Winterwelvaart, Winterstad en ruim twintig andere activiteiten vallen. Door een slimme spreiding en onderlinge verbinding is een sterker programma ontstaan dat meer publiek trekt dan de losse onderdelen apart van elkaar. Zo noteerde het centrum afgelopen jaar 12 procent meer bezoekers dan het jaar ervoor. Doeksen: *"de programmering, met Winterstad en WinterWelvaart als trekker, hebben duidelijk bijgedragen aan die piek"*.

Wat voor hem ook sterk telt, is dat het programma heeft geleid tot meer sfeer en reuring in de binnenstad tijdens de donkere winterdagen. Dit jaar groeit de kerstmarkt door van 75 naar 125 kraampjes en gaat er nog meer worden samengewerkt met lokale ondernemers en horeca.

Zomerstad

De zomer kent een vergelijkbare aanpak onder de naam Zomerstad, die de komende periode sterker wordt neergezet. Doordat de bouwvak traditioneel rustig is wat betreft bezoekers aan de stad, gebruikt de gemeente deze periode om ruimte te geven aan evenementen zoals de Groningse Vierdaagse. Dit wandelevenement werd vorig jaar voor het eerst georganiseerd en werd een groot succes. Daardoor kan het dit jaar verder groeien.

Verder zijn er activiteiten voor inwoners en regionale bezoekers, zoals Achterkant van de Stad waar je een kijkje kunt nemen achter de schermen van verschillende bedrijven, luchtkussenstad en de Franse markten op zondagen in de Westerhaven. Wintergoud en Zomerstad laten zien dat een gezamenlijke programmering met grote publieksevenementen en kleinschalige initiatieven werkt. Met deze programmering ontstaat een gebalanceerd aanbod dat bezoekers aantrekt en zorgt voor levendigheid, sfeer en trots bij de inwoners en ondernemers van Groningen.

Het winterprogramma van 2024 was een groot succes. Foto: Niels Knelis - Marketing Groningen

FEITEN & CIJFERS

BEVOLKING

Aantal inwoners	24.970
Huishoudens	19.880
Jeugd: t/m 17 jaar	3%
Jongeren: 18 t/m 26 jaar	54%
Volwassenen: 27 t/m 64 jaar	34%
Senioren: 65+	9%

HUIZEN

Aantal woningen	13.737
Corporatiewoningen (%)	25%
Huurwoningen vrije markt (%)	61%
Koopwoningen (%)	14%
Laag energielabel (% E, F, G)	15%

OPENBARE RUIMTE (%)

Tevreden over onderhoud groen	70%
Tevreden over schoonhouden omgeving	62%

SOCIAAL (%)

Voelt zich medeverantwoordelijk voor buurt	77%
Heeft prettige omgang met buurtgenoten	64%
Heeft voldoende sociale contacten	91%

VEILIGHEID (%)

Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	39%

INKOMEN (%)

Minimahuishoudens	17%
Inwoners met moeite met rondkomen	15%

VERTROUWEN IN OVERHEID (%)

Veel vertrouwen in gemeentebestuur	41%
Weinig vertrouwen in gemeentebestuur	13%

WIJKEN EN BUURTEN

Binnenstad, Binnenstad-Oost, A-Kwartier, Binnenstad-West. Hortusbuurt, Ebbingekwartier, Universitair Medisch Centrum Groningen, Hoofdstation en omgeving.

CONTACTGEGEVENS

Gebiedsmanager: Ron Torenbosch
ron.torenbosch@groningen.nl
Gebiedssecretaris: Saskia Meijeringh
saskia.meijeringh@groningen.nl

Op de hoogte blijven van wat er speelt in gebied Centrum? Abonneer je op de nieuwsbrief:

gemeente.groningen.nl/nieuwsbrieven-en-social-media

Gemeente Groningen

ANALYSE EN OPGAVE GEBIED CENTRUM

Het Centrum bestaat uit diverse buurten, zoals de Oude Binnenstad, Hortusbuurt, Ebbingekwartier en Binnenstad-Oost. Deze gebieden krijgen steeds meer een stedelijk karakter met extra winkels, horeca en evenementen. Ook rond het UMCG en het Stationsgebied ontwikkelen de buurten zich snel, hoewel ze minder binnenstedelijk zijn. Het aantal bewoners, bezoekers en reizigers neemt toe. Daardoor groeit de druk op het gebied. Er ontstaan meer parkeerproblemen, druk fietsverkeer, overlast, onveiligheid en beperkte toegankelijkheid. In veel buurten hebben bewoners weinig contact met elkaar. Dit komt vooral door het grote aantal studenten en het beperkte aanbod aan verschillende woningtypen. Ook groeit de groep ouderen die meer ondersteuning nodig heeft.

Om de binnenstad aantrekkelijk te houden, werkt de gemeente aan het programma 'Ruimte voor Jou'. Dit omvat zo'n vijftig projecten die de openbare ruimte verbeteren en de positie van voetgangers versterken. Mobiliteitsmaatregelen gaan samen met vergroening. Zo verminderen we de effecten van klimaatverandering (periodes van hitte, droogte en wateroverlast door forse regenbuienen) en verhogen we de leefbaarheid. Daarnaast richten we ons op het verminderen van overlast en het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in het hele Centrum. Dit geldt voor uitgaansgebieden, de Gele Loper en plekken met seizoensdrukte zoals het Noorderplantsoen en het Stadsstrand. Meer informatie staat in de gebiedsagenda Centrum 2024-2027.

OOSTERSTRAAT EN GELKINGESTRAAT

Binnenkort worden de Oosterstraat en Gelkingestraat opnieuw ingericht. Het asfalt verdwijnt en maakt plaats voor een vlak straatprofiel met de typisch Groningse gele steentjes. Hierdoor worden de straten veel meer een verblijfsgebied met meer groen, ruimte voor terrassen en nieuwe plekken om te zitten

Meer uitstraling en levendigheid

De bussen zijn een tijdje verdwenen uit de twee straten. In de nieuwe situatie mogen fietsers in beide richtingen rijden, waar dat nu nog in één richting is. Bomen, plantenbakken en andere objecten worden zo geplaatst dat fietsers snelheid minderen en de ruimte delen met de voetgangers. In de Gelkingestraat komt extra ruimte voor terrassen bij bestaande horeca. Dat maakt het gebied zowel overdag als in de avond aantrekkelijker.

Projectmanager Gert-Jan Rodenboog benadrukt dat het een complexe plek is: *"ondanks de beperkte ruimte boven de grond en de kabels en leidingen ondergronds kunnen we toch in totaal zeven bomen aan beide straten toevoegen. Daarnaast worden de straten vergroend met nieuwe groenbakken die brede randen hebben waar mensen op kunnen zitten".* Naast dit extra groen op straat is de gemeente van plan om geveltuintjes met verticale begroeiing en een waterelement bij de Jumbo op de kruising van de Oosterstraat en het Gedempte Zuiderdiep aan te leggen. Hiermee wordt de uitstraling en levendigheid van deze twee straten verbeterd. De gemeente hoopt dat dit een stimulans is voor ondernemers en vastgoedeigenaren om ook hun panden en gevels te gaan verbeteren.

In overleg met de buurt

De plannen zijn tot stand gekomen in een intensief participatietraject met de buurt. Twintig bewoners en ondernemers hebben in acht klankbordsessies meegedacht over onder andere groen, terrassen, ruimte voor laden en lossen en de positie van afvalcontainers. Door de beperkte ruimte kon niet alles en moesten er gezamenlijk keuzes worden gemaakt. Communicatieadviseur Lisa Spliet: *"ondernemers gaven aan het fietsparkeren op straat te willen behouden en zowel ondernemers als inwoners vinden meer groen erg belangrijk. Daarom blijft fietsparkeren mogelijk en zijn in de plannen extra groenbakken toegevoegd".* Er is niet alleen gekeken naar fysieke inrichting, ook de identiteit en veiligheid van het gebied zijn onderwerp van gesprek geweest. Namen van straten en gangen komen straks terug op zitelementen en de routes door de gangen wordt beter vindbaar. Ook wordt er gewerkt aan verbeteringen in de Donkersgang, die nu als smal en onveilig wordt ervaren.

De herinrichting van de Oosterstraat en Gelkingestraat is een goed voorbeeld hoe inwoners en ondernemers samen bouwen aan een gezellige en groene uitstraling, nieuwe mogelijkheden en een herkenbare identiteit voor het gebied.

Impressie inrichting Oosterstraat. Bron: ruimtevoorjou.groningen.nl

Impressie inrichting Gelkingestraat. Bron: ruimtevoorjou.groningen.nl

PROJECTENLIJST CENTRUM

- Uitvoering van projecten van het uitvoeringsprogramma ‘Ruimte voor jou’ waaronder: Oosterstraat, Gelkingestraat en de Vismarkt.
- Toevoegen van groen aan lopende en in voorbereiding zijnde projecten: Westerhaven, Damsterplein en waar dat kan in de gangen en stegen.
- Realiseren: tijdelijke invulling van de Haddingestraatgarage, en een fietsenstalling aan de westzijde van het centrum.
- Samen met bewoners, ondernemers en organisaties vergroenen van het gebied Bleekveld.
- Verbeteren veiligheid Gele Loper, Veilig uitgaan, Stadsstrand en het Noorderplantsoen.
- Met verschillende interventies vanuit zorg, opvang, toezicht, veiligheid en huisvesting hebben we aandacht en ondersteuning voor de groep dak- en thuislozen.

VERGROENING BLEEKVELD

Vlak tegen de historische binnenstad ligt Bleekveld, een wooncomplex op het dak van een parkeergarage. De gemeente is eigenaar van de ondergrondse parkeergarage en beheert de openbare ruimte daar bovenop. Woningcorporatie Nijestee bezit de woningen die op het dak van de garage zijn gebouwd, waar bewoners ook hun tuin hebben. Dat maakt deze plek bijzonder, maar ook ingewikkeld. Onderdeel van het in de jaren 80 gebouwde betonnen dak van de parkeergarage is een dunne laag asfalt. Die laag vormt de basis voor de tuinen en de paden tussen de woningen. Jarenlang ging dat goed. Nu lekt water door het asfalt en komt in de parkeergarage terecht. Een aantal parkeerplekken is daardoor al niet meer te gebruiken. Daar moet dus iets aan gebeuren.

Renovatie van het asfalt

Een deel van het asfalt is al vervangen. In 2026 gaan we verder met het vervangen van het asfalt op de plek van de tuinen en paden. Dat is een grote operatie. Eerst moeten bewoners hun tuinen leegmaken. Plantenbakken, straatmeubilair en schuttingen gaan tijdelijk weg. Pas daarna kan de aannemer er aan de slag. Jans Oeben, stadsdeelbeheerder binnenstad, vertelt over de werkzaamheden: *“Het is vanuit de techniek gezien een gekke plek als je ermee aan de slag gaat. Je vraagt jezelf wel 100x af waarom men het toen zo heeft bedacht, maar uiteindelijk is het daardoor ook wel weer een parel binnen onze stad. Een soort hofje, en ook nog eens heel dicht bij de Martinitoren”.*

Nijestee vervangt alle erfafscheidingen. De nieuwe schuttingen komen straks in speciale beugels te staan zodat deze in de toekomst eenvoudig zijn te vervangen zonder het asfalt te beschadigen. Madhava Bulten, projectleider groene woonomgeving en leefbaarheid bij Nijestee, vertelt daarover: *“De bewoners konden kiezen tussen verschillende soorten schuttingen, maar wel allemaal van hout. Ze konden kiezen uit hoge en lage schuttingen die ofwel gesloten zijn, ofwel deels open zodat er groen doorheen kan groeien. De meeste mensen kozen uiteindelijk toch voor de hoge en dichte variant, en sommige bewoners wilden zelfs helemaal geen schutting”.*

Plannen voor meer groen

Als het nieuwe asfalt er ligt gaat Nijestee de buitenruimte opnieuw inrichten met plantenbakken. Madhava vertelt daarover: *“Samen met bewoners bepalen we wat voor groen we in die plantenbakken gaan zetten: verschillende soorten planten, struiken en bloemen. Nijestee blijft zelf verantwoordelijk voor het beheer, zodat het ook goed wordt onderhouden en netjes blijft”.*

Daarnaast kijken gemeente en Nijestee naar de kwaliteit van de speelplek en de entrees van Bleekveld. Jans vertelt dat de speeltoestellen waar nodig worden vervangen en graffiti op de historische muur bij de speelplek wordt verwijderd. De toegangen naar Bleekveld zijn nu nog wat verschollen en voelen niet erg welkom. *“We onderzoeken hoe we deze routes groener, overzichtelijker en uitnodigender kunnen maken. Zo maken we deze bijzondere plek in de binnenstad weer klaar voor de toekomst”.*

Ontwerp vergroening Bleekveld. Bron: gemeente.groningen.nl

BEWONERSINITIATIEVEN

Bankje terug op de Radebinnensingel
Een eenvoudige vraag van een bewoner leidde tot een mooi resultaat voor de hele buurt. Een inwoner van de Radebinnensingel miste het oude bankje op het Radepleintje. Eerder zette een bewoner bij mooi weer haar eigen bankje buiten, waar veel mensen gebruik van maakten. Na haar verhuizing verdween het bankje en daarmee ook een plek om samen te zitten. De gemeente sprak met de bewoner die het bankje miste. Op de plek bleek ruimte voor twee bankjes. Ze spraken af dat de bankjes op openbaar terrein zouden komen, voor iedereen toegankelijk, en dat meerdere bewoners instemmen. Er kwamen geen bezwaren; omwonenden waren juist blij met het idee. Nu staan er twee bankjes en hebben bewoners en passanten weer een fijne plek om te zitten in dit groene stukje binnenstad. De Radebinnensingel zelf heeft de afgelopen jaren een flinke metamorfose gekregen. Het gebied is nu fraai vergroend, met een insectenhotel en bloeiende planten waar insecten zich thuis voelen. Het nodigt uit om buiten te zitten, elkaar te ontmoeten en samen te genieten van de natuur in hartje Groningen.

Het Radepleintje is nu een fijne plek voor zowel bij als bewoner. Foto: Erik Merx

Vergroening van het Violenhof
Het versteende binnenterrein van het Violenhof is veranderd in een groene oase. Bewoners hebben samen hun hofje vergroend. In 2023 namen ze contact op met de afdeling groenparticipatie. Ze wilden twee bloeiende borders met inheemse planten. Omdat de VvE eigenaar was, was financiering lastig. Toch gingen de bewoners door en kregen steun van fondsen en een gemeentelijke subsidie. In november 2025 legde een aannemer de borders aan. De bewoners plantten zelf inheemse bomen en struiken. Komend voorjaar bloeien de borders en kunnen bewoners en voorbijgangers genieten van een kleurrijk, levendig binnenterrein.Het project laat zien wat samenwerking en doorzettingsvermogen opleveren. Dankzij de inzet van bewoners is er nu een groene plek waar mensen elkaar ontmoeten.

Volgend jaar staat ook het Violenhof in de bloei. Foto: Erik Merx

Vergroening van de Kleine Peperstraat
De Kleine Peperstraat wordt binnenkort groener met een nieuwe geveltuin. Een ondernemer van het Gedempte Kattendiep, wiens pand aan de achterzijde van de straat ligt, ontwikkelde samen met de gemeente de plannen. Het smalle straatje tussen de Peperstraat, Oosterstraat en het Gedempte Kattendiep heeft een levendig karakter. De geveltuin maakt dit drukke uitgaansgebied een stukje groener. Het ontwerp is graffiti- en posterbestendig en bestand tegen vandalisme. De ondernemer verzorgt de beplanting en het onderhoud. Zo verbetert de uitstraling van de straat en sluit het aan bij de ontwikkelingen in de Oosterstraat. Het project laat zien hoe gemeente en ondernemer effectief samenwerken.

INVULLING VOORMALIGE CASINOLOCATIE

De gemeente gaat aan de slag met het zoeken naar een nieuwe invulling van de voormalige locatie van het Holland Casino aan het Gedempte Kattendiep. Ruim acht jaar na de fatale brand heeft de gemeente het terrein aangekocht. Dit biedt volop kansen iets nieuws op deze plek dicht bij het uitgaansgebied van de stad.

De gemeente wil niet wachten op de definitieve plannen voor deze plek, maar gaat al op korte termijn een aantal tijdelijke maatregelen nemen.

Huidige situatie
De plek is nu afgesloten met groene schuttingen die samen met de toegang tot de voormalige parkeergarage het gesloten beeld van de plek bepalen. Vooral de toegang tot de parkeergarage vormt een barrière tussen het Gedempte Kattendiep, het voormalige casinoterrein en het pleintje bij het steegje Achter de Muur. Hierdoor kan het gebied wat onveilig aanvoelen.

Projectleider Jan Nicolaï bevestigt dit: *"als je door die steeg loopt, dan voelt dat erg smal. Je merkt dat er weinig zicht is op de straat. Dat trekt ongewenste activiteiten aan, waar we als gemeente wat aan willen doen"*. Zowel nu als voor de definitieve plannen straks gaat de gemeente hiermee aan de slag.

Levendigheid terugbrengen
Er is nog wel drie tot vijf jaar nodig voor het bedenken en het realiseren van de permanente situatie. De gemeente onderzoekt daarom hoe tot die tijd een open, overzichtelijke omgeving kan ontstaan dat zowel uitnodigend als veilig is. Daarbij wordt gedacht aan een flexibele inrichting met ruimte voor ideeën van ondernemers en bewoners.

Voorbeelden waaraan gedacht kan worden zijn verplaatsbare bomen, tijdelijke zitplekken en extra fietsparkeerplaatsen. Ook wordt er gezocht naar initiatieven die levendigheid kunnen brengen aan de straatkant van de locatie zoals kleinschalige weekendactiviteiten, foodtruckachtige concepten, sportieve initiatieven of evenementen voor de buurt.

Tegelijk wordt gewerkt aan het Programma van Eisen voor de definitieve herontwikkeling. Hiervoor denkt de gemeente aan een mix van wonen, werken en een levendige begane grond die bijdraagt aan sociale veiligheid doordat er meer ogen op straat zijn.

Jan benadrukt hoe belangrijk de gemeente het vindt dat de omgeving de komende tijd actief meedenkt over de tijdelijke invulling: *"We vragen begin 2026 aan de partijen rondom het gebied, zoals de bewoners, de buurtvereniging en de horecaondernemers om mee te denken in de herinrichting zodat het een fijne verblijfsplek wordt. Het moet uiteindelijk ook hun plek worden"*.

Met deze aanpak kan het voormalig casinoterrein stap voor stap uitgroeien tot weer een aantrekkelijk en levendig onderdeel van de binnenstad.

Het casinoterrein gezien vanaf het Gedempte Kattendiep